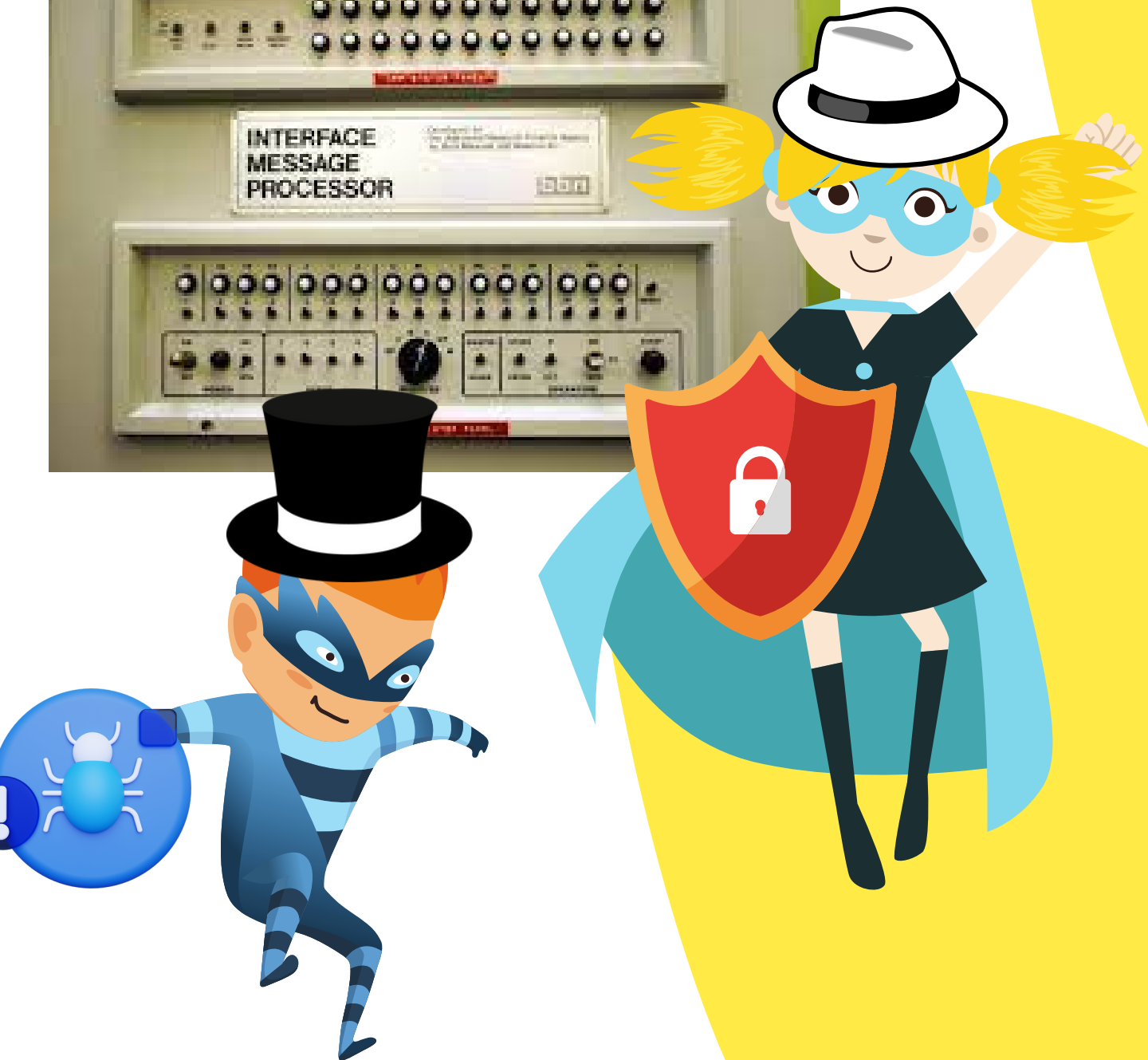

Léiriú
Achomair
ar Stair
na

CIBEARSHLÁNDÁLA

Deiseanna
Amach Anseo
sna

CIBEARGH AIRMEACHA

RÉAMHRÁ

Má théimid siar go dtí 1971 feicfimid tús na Cibearshlándála nuair a tugadh isteach an chéad leagan den idirlíon. 'I'm the creeper, catch me if you can' an t-ainm a bhí ar an gcéad víreas a malartaíodh idir ríomhairí! Ach ní le rún mioscaise a cruthaíodh é.

Thosaigh an chibearchoireacht ar dtús nuair a rinne haiceálaithe iarracht briseadh isteach i líonraí ríomhaireachta. Rinne cuid acu é chun rochtain a fháil ar líonraí slándála ardleibhéil, ach rinne daoine eile iarracht ábhar íogair rúnda a fháil. Faoi dheireadh, thosaigh coirpigh ag ionfhabhtú córais ríomhaireachta le víris ríomhaireachta, agus tosaíodh ar ríomhairí pearsanta agus gnó a bhriseadh síos mar thoradh air sin.

Tá ráta na cibearchoireachta ag méadú gach bliain, agus meastar go bhfuil tionchar aige ar shlándáil níos mó ná 80% de ghnólachtaí ar fud an domhain sa lá atá inniu ann. Ós rud é go n-ardaíonn líon na sáruithe sonraí gach bliain, ní haon ionadh é go bhfuil an t-éileamh ar ghairmithe cibearshlándála ag an leibhéal is airde riamh.

Déanaimis iniúchadh ar stair na cibearshlándála agus scrúdaímis roinnt gairmeacha cibearshlándála a bhféadfadh spéis a bheith agat iontu sa todhchaí!

An Smaid Cibirchéillí

WALT

- Foghlaim faoi na príomhtheagmhais i stair na cibearshlándála.
- Iniúchadh a dhéanamh ar ghairmeacha oibrithe ardphróifíle sa chibearshlándáil.
- Scrúdú a dhéanamh ar an réimse roghanna gairme atá ar fáil sa chibearshlándáil.
- Taighde a dhéanamh ar chibearchoireanna móra ardphróifíle sa stair.

PRÍOMHFHOCLÓIR

ARPANET

Líonra Ghníomhaireacht na dTionscadal Ardaighde (ARPANET), a tháinig roimh an idirlíon, arna mhaoiniú ag Roinn Cosanta na Stát Aontaithe.

CIBIRIONSAÍ

Haiceálaithe ag déanamh iarrachta damáiste a dhéanamh do líonra nó do chóras ríomhaireachta nó iad a scriosadh.

SÁRÚ SONRAÍ

Is é atá i gceist le sárú sonraí teagmhas ina ngoidtear nó ina dtógtar faisnéis ó chóras gan eolas ná gan údarú úinéir an chórais.

FEARANN

Seoladh nasc líonra ríomhaire ar a bhfuil faisnéis faoin gcineál eintitis ar leis an seoladh agus an tír thionscnaimh.

HAICEÁIL CHÚISE

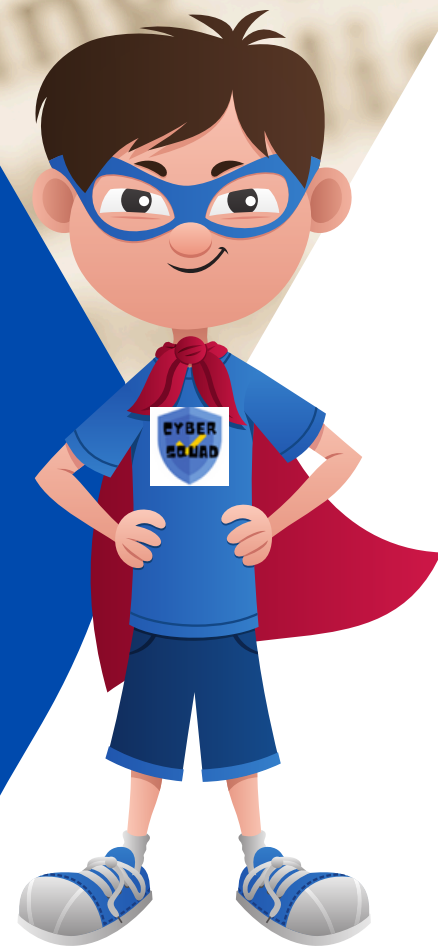
Gníomh na haiceála, nó briseadh isteach i gcóras ríomhaireachta, chun críocha polaitiúla nó sóisialta. Tugtar haiceálaí ar an duine a dhéanann gníomh na haiceála cúise.

EARRAÍ FRITHSPIAIREACHTA

Is cineál bogearraí mailíseacha iad na hearraí frithspiaireachta atá suiteáilte ar ghléas ríomhaireachta gan eolas an úsáideora dheiridh..

WIFI

Seasann WiFi do Dhílseacht gan Sreang (Wireless Fidelity). Úsáidtear tonnta raidió chun sonraí a aistriú ón ródaire gan sreang chuig na gléasanna WiFi cumasaithe amhail do theilifís, fón cliste, táibléad agus ríomhaire. De bhrí go ndéanann siad cumarsáid lena chéile thar aerthonnta, is féidir le do ghléasanna agus do chuid faisnéis phearsanta a bheith i mbaol haiceálaithe, cibirionsaithe agus bagairtí eile. Go háirithe nuair a nascann tú le líonra poiblí Wi-Fi.

STAIR NA CIBEARSHLÁNDÁLA

TASC 1

Iniúchadh a dhéanamh ar an amlíne idirghníomhach seo a léiríonn forbairt na cibearchoireachta ó cuireadh tús leis an idirlín.

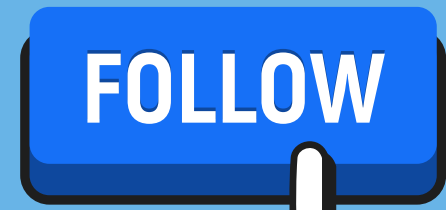
The History of Cybersecurity

Learn about key events and developments in the escalation of cyber attacks and cybersecurity since the beginning of the internet.

f/t CompTIA's Future of Tech

Roghnaigh 2 cheann de na himeachtaí is suimiúla i do thuairimse agus déan taifead ar na sonraí ar do bhileog oibre.

History of Cyber security	
EVENT 1	
Year	_____
What happened?	_____
Who was involved?	_____
Other questions I have about this event	_____
EVENT 2	
Year	_____
What happened?	_____
Who was involved?	_____
Other questions I have about this event	_____

TIONCHAIRÍ NA CIBEARSHLÁNDÁLA

KEVIN MITNICK

An haiceálaí domhanda is mó a bhfuiltear sa tóir air

HEDY LAMARR

Réalta Hollywood agus cibear-
aireagóir

RAY TOMLINSON

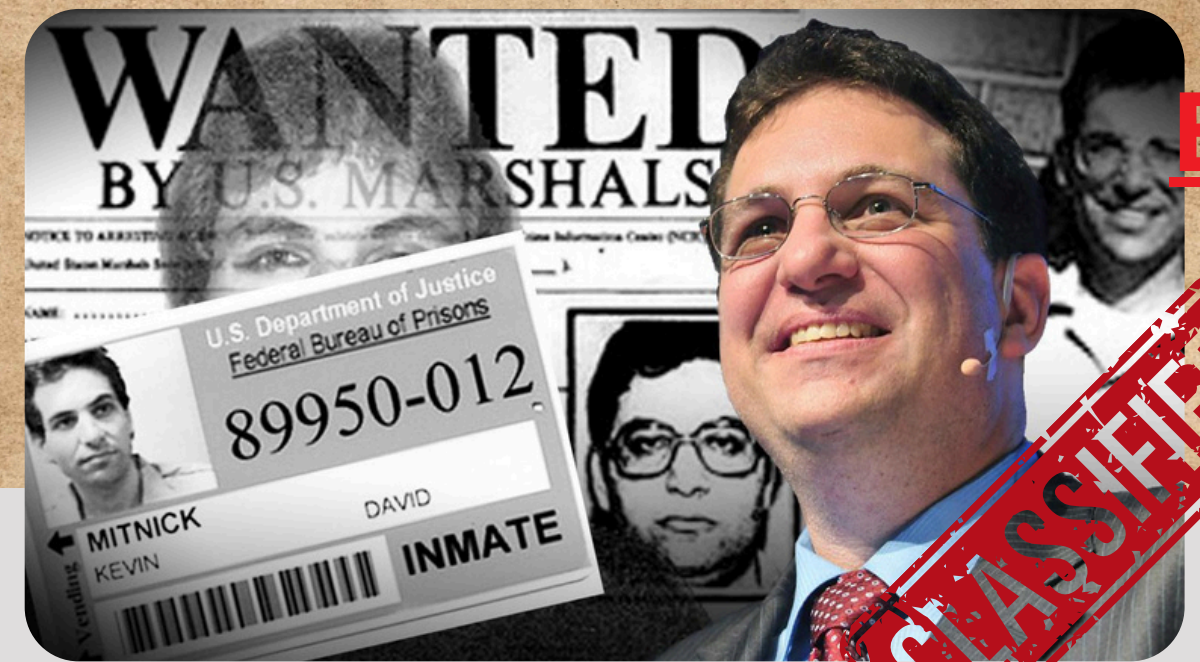
Cruthaitheoir na chéad
bhogearraí frithvíreas agus
ríomhphost

ANONYMOUS

Grúpa idirnáisiúnta
haiceálaithe

Kevin Mitnick

[BACK](#)

DÁTA BREITHE: 6 Lúnasa 1963, Stáit Aontaithe Mheiriceá

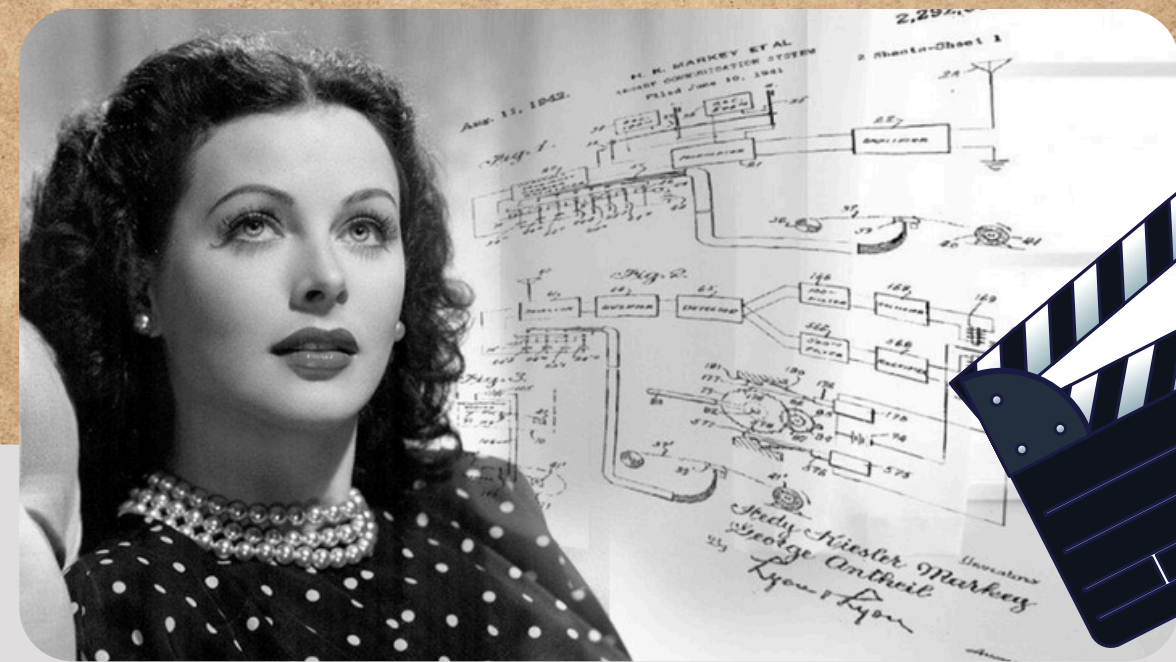
POST: Comhairleoir slándála ríomhaireachta, údar agus haiceálaí

CÁILIÚIL AS: I lár na nóchaidí, tugadh teideal "World's Most Wanted Hacker" dó. Chaith sé 5 bliana sa phríosún as haiceáil.

PRÍOMHOBAIR: Comhairliúchán slándála do chuideachtaí Fortune 500, cuireann sé seirbhísí tástála cibearshlándála ar fáil do na cuideachtaí is mó ar domhan agus múineann sé ranganna Innealtóireacht Shóisialta do chuideachtaí agus do ghníomhaireachtaí rialtais

HALL OF FAME: Scríobh sé 'The Art of Intrusion: The Real Stories Behind the Exploits of Hackers, Intruders & Deceivers' agus 'The Art of Deception'.

Hedy Lamarr

[BACK](#)

DÁTA BREITHE: 9 Samhain. 1913, Vín

POST: Aisteoir Hollywood agus Aireagóir

CÁILIÚIL AS: Bronnadh Gradam BULBIE Gnass Spirit of Achievement ar LaMarr in 1997 agus ba ise an chéad bhean ar ar bronnadh an gradam sin. Tugtar "The Oscar for Invention" ar an ngradam sin go minic freisin.

PRÍOMHOBAIR: Ba le haghaidh teicneolaíocht mhinicíochta a sheol LaMarr an phaitinn in 1914 a tháinig roimh wi-fi slán, GPS agus Bluetooth a úsáideann na billiúin daoine ar fud an domhain anois.

HALL OF FAME: Is é Lamarr Security Research an príomhláithreán nua le haghaidh taighde cibearshlándála. Agus príomhfhócas ar na fadhbanna a bhaineann le slándáil agus le príobháideacht, sáruithe sonraí, agus réitigh neamhiomlána shlándála, léiríonn Lamarr Security Research tús ré nua i dtaighde na cibearshlándála.

Ray Tomlinson

[BACK](#)

DÁTA BREITHE: 23 Aibreán, 1941, Nua-Eabhrac

POST: Ríomhchláraitheoir

CÁILIÚIL AS: Chuir sé an chéad chlár ríomhphoist ar an gcóras ARPANET i bhfeidhm in 1972, córas a bhí ann roimh an idirlíon. Chruthaigh sé an chéad chlár darbh ainm Reaper in 1972.

PRÍOMHOBAIR: Tástáil a bhí sa chéad ríomhphost a sheol Tomlinson. Níor caomhnaíodh é agus deir Tomlinson gur rud éigin neamhshuntasach a bhí ann ar nós "QWERTYUIOP." Roimhe seo, ní fhéadfaí ríomhphost a sheoladh ach amháin chuig daoine eile a d'úsáid an ríomhaire céanna. D'úsáid sé an comhartha @ chun an t-ainm úsáideora a scaradh ó ainm an mheaisín, cleas a úsáidtear sna seoltaí ríomhphoist ó shin i leith.

HALL OF FAME: In 2012, ghlac an Cumann Idirlín Tomlinson isteach i Laochra an Idirlín.

ANONYMOUS

DÁTA BREITHE: 2003, Fóram Ar Líne 4chan

POST: Haiceálaithe agus Haiceálaithe Cúise

CÁILIÚIL AS: Is féidir baill gan ainm (ar a dtugtar anons) a aithint go poiblí de bhrí go gcaitheann siad masc Guy Fawkes agus roghnaíonn cuid acu a n-athraitheoirí gutha nó a gcláir téacs go teanga a cheilt.

PRÍOMHOBAIR: Is grúpa agus gluaiseacht gníomhaí agus haiceálaí cúise idirnáisiúnta é Anonymous a bhfuil cáil air go príomha mar gheall ar a chibearionsaithe éagsúla i gcoinne roinnt rialtas, institiúidí rialtais agus gníomhaireachtaí rialtais, corparáidí agus Eaglais na hEoleolaíochta. Níl ceannaire ar bith air. Bhí aidhmeanna sóisialta polaitiúla acu.

HALL OF FAME: Tharla an teagmhas is suntasaí is luaithe de chuid an ghrúpa "hacktivism" in 2008, nuair a sheol siad iarracht chomhordaithe i gcoinne Eaglais na hEoleolaíochta.

TASC 2

Roghnaigh ceann de na gairmithe cibearshlándála ardpheiríle seo (nó daoine nach bhfuil chomh gairmiúil sin) agus faigh amach faoina bhfuil bainte amach acu.

Cruthaigh sainchomhad orthu ag baint úsáid as an teimpléad. Roinn torthaí suimiúla leis an rang.

BOB THOMAS

LILLIAN ABLON

ADA LOVELACE

PARISA TABRIZ

TIM BERNERS-LEE

MICHAEL CALCE

Dossier

SUBJECTS NAME: :

BORN :

JOB: :

FAMOUS FOR:

KEY WORK:

HALL OF FAME:

INTERROGATION QUESTIONS:

CONFIDENTIAL

Module 3: www.cyberwise.ie

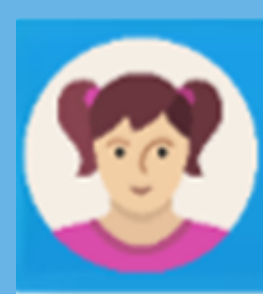
GAIRMEACHA NA CIBEARSHLÁNDÁLA

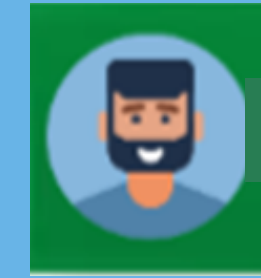
**Máistir Brútam
na Cibearshlánda**

Ról neamhtheicniúil sa chibearshlándaíl, duine atá i gceannas ar shúil a choinneáil ar na sonraí go léir agus iad a chosaint.

**Forbróir
Blocshlabhraí**

Ríomhchláraitheoirí a chódaíonn todhchaí na n-idirbheart slán.

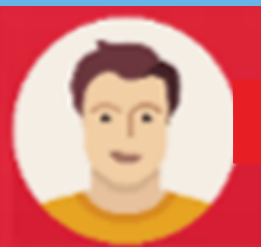
Cripteagrafaí

Oibríonn sé ar chórais a fhorbairt chun faisnéis íogair a chriptiú.

**Haiceálaí Eiticiúil
/ Hata Bán**

Déanann sé tástáil agus meastóireacht dhleathach slándála ar chórais ríomhaireachta.

**Sealgairé Deolchairí
Fabht**

Haiceálaithe neamhspleácha a aimsíonn lochtanna agus bradaíl i gcód.

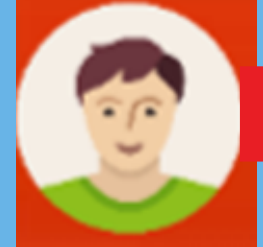
**Anailísí
Frithsceimh-
litheoireachta**

Gabhann sé agus stopann sé cibear-spiairí ó náisiúntáit naimhdeacha.

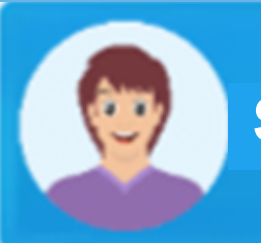
**Anailísí Fóiréinsic
Dhigiteach**

Scrúdaíonn sé sonraí ina bhfuil fianaise ar chibearchoireanna.

**Ball den
Fhoireann
Dhearg**

Glacann sé páirt i bhfíorionsamhlaithe cibearionsaithe domhanda.

Sealgairé Bagairtí

Cuardaíonn sé líonraí chun ardbhagairtí a bhrath agus a aonrú.

**Imscrúdaitheoir
Cibearchoireachta**

Déanann sé coireanna a rinneadh sa Chibearspás a réiteach.

SCILEANNA ATÁ AG TEASTÁIL LE HOIBRIÚ SA CHIBEARSHLÁNDÁIL

- ▶ A bheith in ann faisnéis a bhailiú agus tomhais a réiteach go maith.
- ▶ A bheith dírithe ar sprioc na cibearshlándála: faisnéis a chosaint a choinníonn daoine agus cuideachtaí ar a ríomhairí agus tarrtháil a thabhairt in am an ghátair má tharlaíonn sárú sonraí.
- ▶ Próisis chasta a thuiscint.
- ▶ A bheith maith ag déanamh cumarsáide.
- ▶ Ní mór do shaineolaithe cibearshlándála oideachas a chur ar dhaoine maidir le príobháideachas agus conas a gcuid sonraí a choinneáil faoi chosaint.
- ▶ Teastaíonn loighic chun fanacht céim - nó míle - chun tosaigh ar ionsaitheoirí.

An bhfuil tú oiriúnach le haghaidh gairm bheatha sa chibearshlándáil?

TASC 4

Cliceáil anseo chun tráth na gceist a
dhéanamh lena fháil amach an bhfuil
na scileanna cuí agat!

CIBEARCHOIREANNA CLÚITEACHA

1

WIKILEAKS

2

Haiceáil

Sony

Pictures

3

Ionsaí

Sheirbhís

Sláinte na

hÉireann

WIKILEAKS

Is eagraíocht neamhbhrabúsach idirnáisiúnta é WikiLeaks a **BACK**
fhoilsíonn sceitheadh nuachta agus meáin aicmithe a
sholáthraíonn foinsí anaithnide.

Bhunaigh an gníomhaí idirlín Astrálach, Julian Assange
é in 2006.

Tá Julian Assange sa phríosún sa Ríocht Aontaithe as aontú pasfhocal a
bhriseadh chuig ríomhaire aicmithe rialtais Stáit Aontaithe Mheiriceá, a
raibh ceann de na comhréitigh is mó d'fhaisnéis rúnaicmithe i stair na Stát
Aontaithe mar thoradh air. Dá ndéanfaí é a eiseachadadh chuig na Stáit
Aontaithe, d'fhéadfadh sé 175 bliain a chaitheamh sa phríosún.

Le linn fheachtas toghchán uachtaránachta SAM in 2016, d'eisigh
WikiLeaks ríomhphoist agus cáipéisí eile ón gCoiste Náisiúnta
Daonlathach agus ón mbainisteoir feachtais, Hillary Clinton.

An féidir leat na focail
aibhsithe a chuardach
agus iad a úsáid in abairt?

Léirigh pobal faisnéise na Stát Aontaithe "ardmhuinín"
gurb é an Rúis a rinne haiceáil ar na ríomhphoist sceite
agus a chuir ar fáil do WikiLeaks iad.

<https://en.wikipedia.org/wiki/WikiLeaks>

HAICEÁIL SONY PICTURES

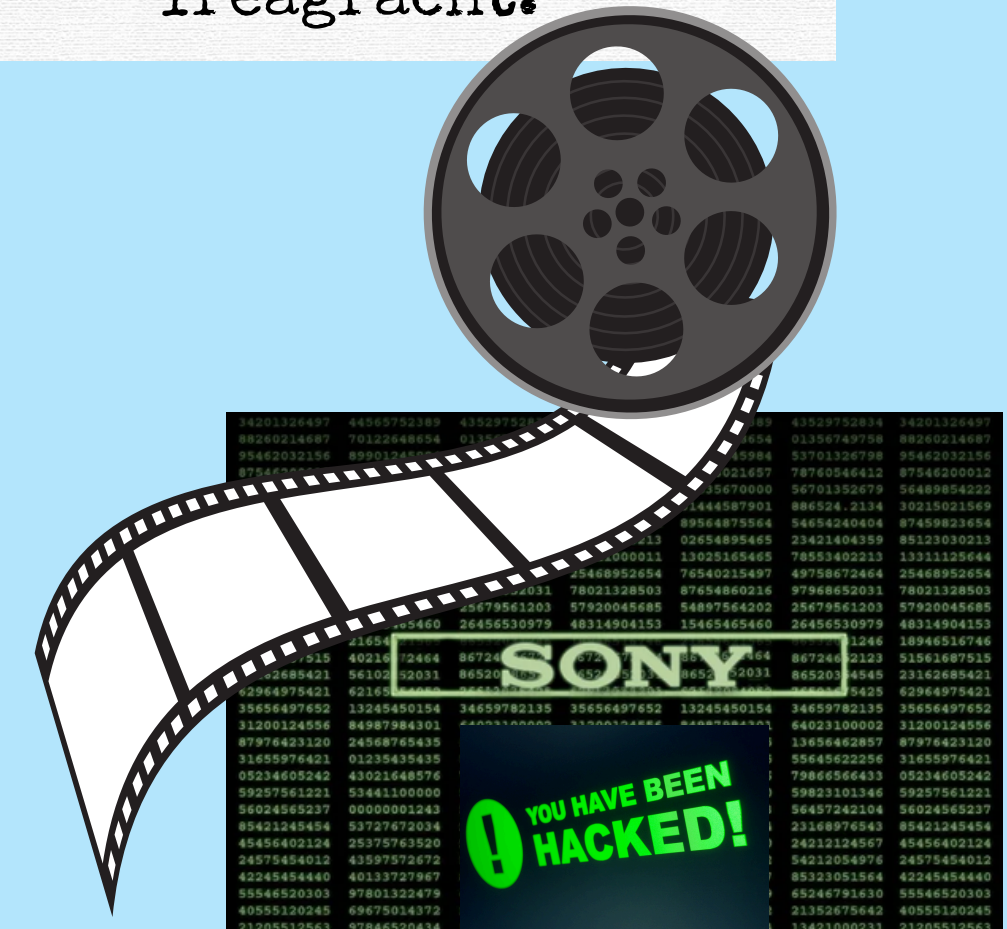
Ar 24 Samhain, 2014, sceith grúpa haiceálaithe, a thug "Caomhnóirí na Síochána" orthu féin, sonraí rúnda ón stiúideo scannán Sony Pictures Entertainment. Áiríodh leis na sonraí faisnéis phearsanta faoi fhostaithe Sony Pictures agus a dteaghlach, ríomhphoist idir fostaithe, faisnéis faoi thuarastail feidhmiúcháin an chomhlachta, cóipeanna de scannáin Sony nár scaoileadh ag an am, pleananna do scannáin Sony amach anseo, scripteanna do scannáin áirithe, agus faisnéis eile.

D'úsáid na déantóirí bogearraí mailíseacha ansin chun bonneagar ríomhaireachta Sony a scriosadh.

Le linn na haiceála, d'éiligh an grúpa go dtarraingeodh Sony siar a scannán, The Interview, a bhí le teacht amach ag an am, ar scannán grinn é faoi chomhcheilg chun ceannaire na Cóiré Thuaidh Kim Jong-un a fheallmharú, agus bhagair siad ionsaithe sceimhlitheoireachta a dhéanamh i bpictiúrlanna a bhí chun an scannán a thaispeáint.

Tar éis do go leor slabhraí móra amharclainne sna Stáit Aontaithe an cinneadh a dhéanamh gan The Interview a thaispeáint mar thoradh ar na bagairtí sin, roghnaigh Sony céad taibhiú foirmiúil agus scaoileadh príomhshrutha an scannáin a chur ar ceal, agus roghnaíodh go díreach scaoileadh digiteach in-íoslódáilte agus scaoileadh amharclainne teoranta ina dhiaidh sin a dhéanamh an lá dár gcionn.

Rinne oifigigh faisnéise na Stát Aontaithe, tar éis meastóireacht a dhéanamh ar na bogearraí, teicnící, agus foinsí líonra a úsáidtear sa haiceáil, líomhain go raibh an t-ionsaí urraithe ag rialtas na Cóiré Thuaidh, a shéan ó shin gach freagracht.

AMLÍNE IONSAÍ FHEIDHMEANNACHT NA SEIRBHÍSE SLÁINTE

BACK

Ar an 18 Márta, d'oscail duine i bhFeidhmeannacht Seirbhís Sláinte na hÉireann (HSE) scarbhileog a seoladh chuige ar ríomhphost dhá lá roimhe sin. Ach rinneadh comhréiteach ar an gcomhad le bogearraí mailíseacha. Chaith an bhuíon coirpeach taobh thiar den ríomhphost an chéad dá mhí eile ag obair ar na líonraí.

Ar an 14 Bealtaine 2021, d'fhulaing Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte go mór mar thoradh ar chibirionsaí bogearraí éirice, agus dúnadh córais TF ar fad ar fud na tíre.

Ba é an grúpa freagrach buíon coirpeach ar a dtugtar Wizard Spider, agus creidtear go raibh siad ag feidhmiú ón Rúis. Creidtear gur ionsaigh an grúpa céanna an Roinn Sláinte le cibirionsaí den chineál céanna.

Bhí tionchar nach beag ag an ionsaí ar choinní ospidéal ar fud na tíre, agus cuireadh go leor coinní ar ceal. Chomh maith leis sin, foilsíodh faisnéis rúnda leighis 520 othar, chomh maith le cáipéisí corparáideacha ar líne.

Tugadh le fios i dtuarascáil ó Price Waterhouse Cooper go raibh na hionsaitheoirí i gcórais ríomhaireachta an FSS ocht seachtaine sular cuireadh tús leis an ionsaí. Dúradh sa tuarascáil nach raibh córas TF an FSS seasmhach in aghaidh cibirionsaithe agus nár dearadh é chun cur in aghaidh na n-ionsaithe.

Ba é sin an t-ionsaí cibearchoireachta ba shuntasáir ar ghníomhaireacht stáit in Éirinn agus an t-ionsaí ba mhó ar eol dúinn ar chóras ríomhaireachta na seirbhíse sláinte.

STRAITÉISÍ CIBIRIONSAITHE

Bhí tionchar ag COVID-19 ar gach gné dár saol pearsanta agus gairmiúil. Maidir le treochtaí sa chibearshlándaíl, ba dheis chiniúnach í an phaindéim. Tá na milliúin oibrithe ag baint úsáid as líonraí corparáideacha nó acmhainní néalbhunaithe anois in áit Wi-Fi cónaithe ach níl na bithiúnaigh ag cur a gcuid ama amú i dtaca le dúshaothrú na leochaileachtaí sin.

**ÚSÁIDEANN HAICEÁLAITHE NA 7 STRAITÉIS SEO CHUN
BRISEADH ISTEACH I GCÓRAIS RÍOMHAIREACHTA.**

Bogearraí
Éirice

Cripteabhradaíl

Domhainbhrionnú

lonsaithe
físchomhdhála

lonsaithe Idirlíon
na nEarraí

lonsaithe
slabhra
soláthair

TASC 5 MACHNAMH

As na haiceanna clúiteacha ar fad, cén haic a raibh an tionchar is mó aige ar shaol na ndaoine agus cén fáth?

Cén modh a d'úsáid na cibearchoirpigh i ngach haic?

An bhfuil ionsaithe áirithe haiceála maith nó an bhfuil siad go léir go holc? Tabhair cúiseanna le do fhreagra.

BAIN ÚSÁID AS NA 3 THÉACS AR 'CHIBEARCHOIREANNA CLÚITEACHA' CHUN COMPARÁID A DHÉANAMH IDIR NA TEAGMHAIS AGUS SMAOINIGH AR NA CEISTEANNA MACHNAIMH SEO

INFAMOUS CYBER CRIMES 1

WikiLeaks is an international non-profit organisation that publishes news leaks and classified media provided by anonymous sources. It was founded by Julian Assange, an Australian Internet activist in 2006.

Julian Assange is in prison in the UK for not agreeing to break a password to a classified U.S. government computer which resulted in one of the largest exposures of classified information in the history of the United States. If extradited to the US he could face 176 years in prison.

During the 2013 U.S. presidential election campaign, WikiLeaks released emails and other documents from the Democratic National Committee and from Hillary Clinton's campaign manager.

The U.S. intelligence community expressed "high confidence" that the leaked emails had been hacked by Russia and supplied to WikiLeaks.

INFAMOUS CYBER CRIMES 2

SONY PICTURES HACK

On November 24, 2014, a hacker group identifying itself as "Guardians of Peace" leaked a release of confidential data from the film studio Sony Pictures Entertainment. The data included personal information about Sony Pictures employees and their families, emails between employees, information about executive salaries at the company, copies of thousands of Sony files, plans for future Sony films, scripts for certain films, and other information.

The perpetrators then employed malware to erase Sony's computer infrastructure. During the hack, the group demanded that Sony withdraw its then-upcoming film The Interview, a comedy about a plot to assassinate North Korean leader Kim Jong-un, and threatened terrorist attacks at cinema screenings of the film. After many major U.S. theater chains opted not to screen The Interview in response to these threats, Sony chose to cancel the film's formal premiere and postpone release, opting to skip directly to a downloadable digital release followed by a limited theatrical release the next day.

United States intelligence officials, after evaluating the software, techniques, and network sources used in the hack, alleged that the attack was sponsored by the government of North Korea, which has since denied all responsibility.

INFAMOUS CYBER CRIMES 3

HSE Attack 2021 Timeline

On 18 March, someone in the Irish Health Service Executive (HSE) opened a spreadsheet that had been sent to them by email two days earlier. But the file was compromised with malware. The original gang behind the email spent the next two months working their way through the networks.

On 14 May 2021, the Health Service Executive (HSE) of Ireland suffered a major ransomware cyberattack which rendered all of its IT systems nationwide to be shut down.

The group responsible was identified as a criminal gang known as Ragnar. The HSE group is believed to have attacked the Department of Health with a similar cyberattack.

The attack had a significant impact on hospital appointments across the country, with many appointments cancelled. Also, confidential medical information for 800 patients, as well as corporate documents were published online.

A report by Prime Minister Boris Johnson revealed that the attackers were in the HSE computer systems eight weeks before the attack was initiated. The report said that the HSE IT system was not resilient against cyberattacks and had not been designed to resist attacks.

It was the most significant cybercrime attack on an Irish state agency and the largest known attack against a health service computer system.

Sular ceapadh an ríomhaire pearsanta agus an t-idirlíon, rinne - **an teileabhradaí fóin** - iniúchadh, doiciméadú agus idirghníomhú le líonraí teileafóin. D'oibrigh an teileabhradaí amach conas glaonna saor in aisce a chur trí aithris a dhéanamh ar na toin is gá chun glaoch a chur.

Is cuid den idirlíon é an **an gréasán dorcha** nach féidir a fháil le hinnill chuardaigh thraidisiúnta amhail Google. Baineann daoine ar mian leo gníomhaíochtaí mídhleathacha a dhéanamh ar líne úsáid as

D'éirigh le beirt déagóirí Pheirúcha ceann de na haiceanna agus na sceitheanna **haiceálaí cúise** is cumhachtaí ar domhan a dhéanamh. In 2013 haiceáil siad cuntais Twitter Uachtarán Veiniséala agus scaoileadh ríomhphoist truailithe. Is meabhrúchán maith é sin nach gá ach haic amháin a dhéanamh chun truailithe a nochtadh agus cleasanna eile a chur i gcrích!

“I’m the Creeper: catch me if you can.” B’in é an abairt a léirigh Creeper, an chéad víreas riamh, a cláraíodh in 1971.

FÍRICÍ FÁNACHA

Ba é MyDoom an **víreas** ba chostasaí ar domhan. Bhain costas ar luach thart ar \$ 38.5 billiún de dhamáistí airgeadais leis an víreas seo. Tháinig an víreas ón Rúis agus chonacthas den chéad uair é in 2004 ach níor aimsíodh an t-údar riamh. Scaip an víreas seo go tapa trí ríomhphéisteanna.

Sna 90idí, d'éirigh leis an haiceálaí Rúiseach Vladimir Levin (lena fhoireann) na milliúin a atreorú in aistriú de dhroim sreinge ó Citibank chuig a chuntais féin. Agus é ag obair óna ríomhaire glúine i Londain, Sasana, d'éirigh le Levin rochtain a fháil ar líonra Citibank ar dtús agus ansin bhí sé in ann liosta custaiméirí agus pasfhocail a íoslódáil. Dúirt an FBI go raibh an t-ionsaí ar cheann de na chéad iarrachtaí riamh banc a robáil ar ríomhaire.

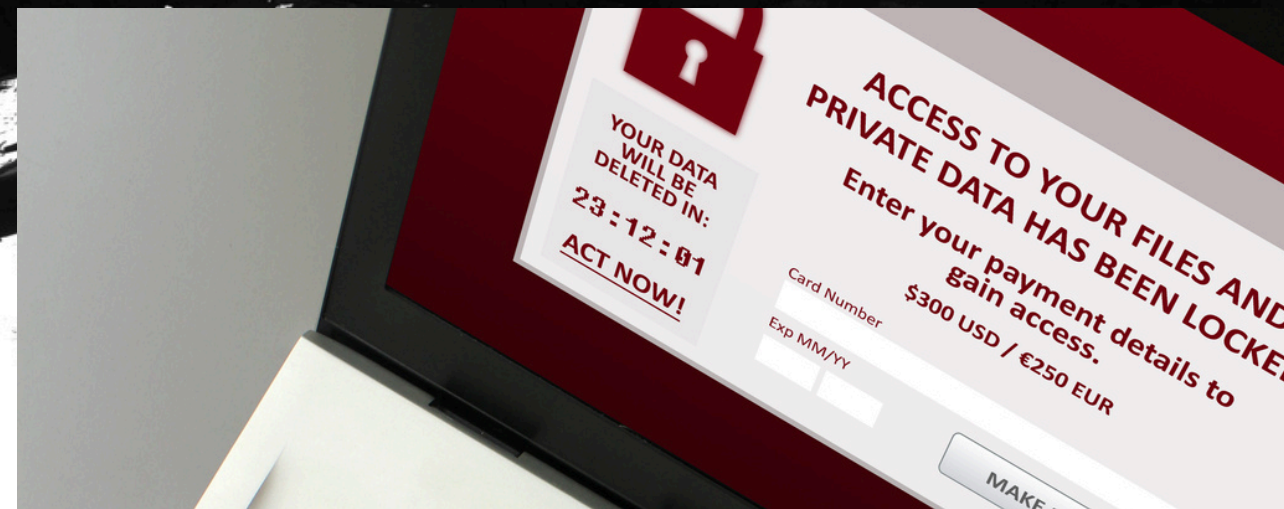
NÁ DÉAN DEARMAD A BHEITH SÁBHÁILTE AR LÍNE

NÁ CLICEÁIL GAN SEICEÁIL BÍ CIBIRCHÉILLÍ!

An Squad Cibirchéillí

Is bogearraí mailíseacha iad na **Bogearraí Éirice** a dearadh chun rochtain a dhiúltú ar chomhaid ar ríomhaire úsáideora nó eagraíochta. Trí na comhaid sin a chriптиú agus íocaíocht éirice a éileamh don eochair dhíchriптиithe, cuireann cibirionsaithe eagraíochtaí in áit arb é an t-airgead a íoc an bealach is éasca agus is saoire chun rochtain a fháil ar a gcuid comhad arís.

Tugtar **Cripteabhradaíl** ar an mbagairt a leabaíonn é féin laistigh de ríomhaire nó gléas soghluaiste agus ansin a úsáideann a cuid acmhainní chun criptea-airgeadra a chruthú. Tugann cripteabhradaíl airgead saor in aisce don ionsaitheoir - agus is tusa, do ghléas agus bail fhoriomlán do líonra a bheidh thíos leis.

Is físeáin bhréige é **Domhainbhrionnú** a cruthaíodh ag baint úsáid as bogearraí digiteacha, meaisínfhoghlaím agus malartú aghaidheanna. Is físeáin shaorga a cruthaíodh ar ríomhaire iad ina gcuirtear íomhánna le chéile chun píosaí nua scannáin a chruthú a léiríonn imeachtaí, ráitis nó gníomhaíochtaí nár tharla riamh i ndáiríre. Is féidir leis a bheith an-inchreidte.

Ba ghné de Covid I9 iad na **hIonsaithe físchomhdhála** nuair a bhí ar chomhlachtaí agus ar institiúidí gach cruinniú a reáchtáil ar líne. Is iad seo a leanas na cineálacha ionsaithe is féidir a dhéanamh:

-Buamáil cruinnithe

-Naisc mhailíseacha i gcomhrá

-Naisc chruinnithe ghoidte

-Aistriú pribhléidí an óstaigh

Tagraíonn **Idirlíon na nEarraí (IOT)** don líonra earraí nasctha atá in ann sonraí a bhailiú agus a mhalartú san fhíor-am ag baint úsáid as braiteoirí leabaithe m.sh. Teirmeastait, gluaisteáin, soilse, cuisneoirí, agus fearais eile. Is breá le cibearchoirpigh feistí IOT, de bhrí go gceadaíonn siad cineálacha nua cibirionsaithe. Aimseoidh haiceálaithe bealaí mailíseacha chun cur isteach ar oibríochtaí cuideachta, cathrach nó fiú tíre trí IoT.

Dearadh **ionsaithe sa slabhra soláthair** chun dúshaothrú a dhéanamh ar chaidreamh iontaofa idir eagraíocht agus páirtithe seachtracha. D'fhéadfadh comhpháirtíochtaí, caidreamh díoltóra, nó úsáid bogearraí tríú páirtí a bheith i gceist leis na caidrimh sin. Cuirfidh cibearchoirpigh isteach ar eagraíocht amháin agus ansin bogfaidh siad suas an slabhra soláthair, agus déanfaidh siad dúshaothrú ar an gcéad chaidreamh iontaofa eile chun rochtain a fháil ar thimpeallacht eagraíochtaí eile.

